

Karolina Grzegorzcyk

Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Prawa i Administracji

ORCID: 0009-0002-3569-4180

karolina_grzegorzcyk@outlook.com

Magdalena Stokłosa

Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Prawa i Administracji

ORCID: 0009-0008-6850-4471

madziastoklosa@wp.pl

Sprawozdanie z Festiwalu ADR (Katowice, 18 maja 2026 roku)

18 maja 2026 roku na Uniwersytecie Śląskim w spinPLACE w Katowicach odbyła się pierwsza edycja Festiwalu ADR, zorganizowana przez Śląskie Centrum Arbitrażu i Mediacji, Akademicką Sieć Bezpieczeństwa i Równości (dalej: ASBiR) oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego.

Idea Festiwalu rozwinęła się m.in. w związku z działalnością Sekcji mediacji akademickich ASBiR, skupiającej osoby zainteresowane budowaniem środowiska akademickiego opartego na dialogu, współpracy i wzajemnym zrozumieniu. Inicjatywa miała na celu popularyzowanie mediacji jako narzędzia wspierającego rozwiązywanie konfliktów pojawiających się w przestrzeni akademickiej.

Festiwal ADR powstał z inicjatywy dr Anny Bicz-Kordonets; prof. UAM dr hab. Joanny Muchy oraz Agnieszki Zatyki-Szlachcic. Organizacja wydarzenia była możliwa dzięki współpracy pomysłodawczyń z zespołem prowadzących warsztaty oraz partnerami Festiwalu. Partnerami wydarzenia byli: Polska Sekcja Europejskiego Stowarzyszenia Sędziów na rzecz Mediacji GEMME, Duraj Reck i Partnerzy Kancelaria Adwokacka, Śląska Izba Pracodawców, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Katowicach, czasopismo „ADR. Arbitraż i Mediacja”, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Sąd Arbitrażowy przy Konfederacji Lewiatan, Viribus Unitis Krzysztof Sawicki Adwokat Doradztwo prawne i gospodarcze.

Festiwal zgromadził blisko 150 osób: studentów, doktorantów, pracowników naukowych, mediatorów oraz nauczycielki. Uczestnicy reprezentowali różne środowiska zawodowe i akademickie, ale łączyło ich zainteresowanie praktycznym wykorzystaniem mediacji, negocjacji i arbitrażu.

Uroczystego otwarcia Festiwalu dokonali przedstawiciele organizatorów i środowiska akademickiego. Głos zabrali: Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego prof. UŚ dr hab. Witold Kurowski, Prezeska ASBiR dr Anna Cybulko, dr prof. UAM Anna Bicz-Kordonets, dr hab. Joanna Mucha i Agnieszka Zatyka-Szlachcic. W wystąpieniach podkreślano znaczenie edukacji w zakresie mediacji, negocjacji i rozwiązywania konfliktów, zwłaszcza w środowisku akademickim. Festiwal ADR został pomyślany jako wydarzenie cykliczne, rozwijane w kolejnych latach we współpracy z następnymi sygnatariuszami porozumienia.

Program Festiwalu został podzielony na dwa bloki warsztatowe. Taka formuła pozwoliła osobom uczestniczącym wybrać zajęcia odpowiadające ich zainteresowaniom i poziomowi doświadczenia. W części przedpołudniowej uczestniczki i uczestnicy mogli wziąć udział w zajęciach obejmujących podstawy mediacji, mediację karną, mediację akademicką, arbitraż, dynamikę konfliktu oraz mediacje rówieśnicze.

W ramach modułu „Jak działa mediacja cywilna? Zasady, etapy, rola mediatora (z symulacją mediacji)”, prowadzonego przez Katarzynę Tchórzewską, uczestnicy poznawali przebieg mediacji cywilnej oraz rolę mediatora w praktycznym prowadzeniu postępowania. Moduł „Mediacja jako reakcja na czyn zabroniony” obejmował warsztaty „Spór sceptyka z entuzjastą mediacji w sprawach karnych”, prowadzone przez dr Dominikę Bek i dr hab. Olę Sitarz – prof. UŚ – oraz symulację mediacji akademickiej pt. „Notatki, reputacja i granice współpracy”, prowadzoną przez dr. Pawła Kłosa i dr. Patryka Patoletę. Zajęcia pozwalały spojrzeć na mediację zarówno z perspektywy spraw karnych, jak i konfliktów pojawiających się w środowisku akademickim. W module „Mediacja i arbitraż – wprowadzenie do ADR” znalazły się zajęcia „Wstęp do arbitrażu”, prowadzone przez dr. Tomasza Cyrola, oraz „Mediacje – droga do (po)rozumienia”, prowadzone przez Anetę Bednarską. Pierwsza część modułu wprowadzała uczestniczki i uczestników w podstawowe założenia arbitrażu, natomiast druga miała charakter warsztatowy i obejmowała grę mediacyjną wykorzystującą logoterapeutyczny model mediacji rodzinnej. Z kolei moduł „Dynamika konfliktu” obejmował warsztaty „ABC konfliktu”, prowadzone przez prof. UAM dr hab. Joannę Muchę, oraz „Destruktywne i konstruktywne emocje a kompetencje mediatora”, prowadzone przez dr. Mateusza Pękalę. Zajęcia koncentrowały się na rozumieniu mechanizmów konfliktu, emocji oraz kompetencji potrzebnych osobom pracującym ze sporem. W programie znalazł się także moduł „Mosty porozumienia w szkole – jak skutecznie wprowadzać mediacje rówieśnicze”, prowadzony przez Annę Kaczmarską, poświęcony praktycznemu wykorzystaniu mediacji w środowisku szkolnym.

Część popołudniowa koncentrowała się na praktycznym zastosowaniu mediacji, negocjacji i arbitrażu w pracy prawniczej, zawodowej i organizacyjnej. W module „Sąd, mediacja, negocjacje – warsztaty praktyczne” odbyły się zajęcia „Paweł i Gaweł w jednym stali domku... – spór w sądzie i w mediacji”, prowadzone przez dr Annę Cybulko wraz z grupą studentów Uniwersytetu Warszawskiego, oraz „Rozmowa kwalifikacyjna z negocjacją wynagrodzenia – warsztat praktyczny”, prowadzone przez Ewę Dudę. Moduł pozwalał uczestniczkom i uczestnikom porównać różne sposoby pracy ze sporem: od postępowania sądowego i mediacji po negocjacje prowadzone w sytuacjach zawodowych. Moduł „Planowanie i prowadzenie sporu poza sądem – perspektywa pełnomocnika” obejmował warsztaty „Jak nie utknąć w sądzie na lata? Poprawne konstruowanie klauzul arbitrażowych i mediacyjnych – kompetencja prawnika przyszłości”, prowadzone przez Agnieszkę Siedlecką-Andrychowicz, oraz „Reprezentacja klienta w mediacji i arbitrażu”, prowadzone przez adw. Krzysztofa Sawickiego. Zajęcia dotyczyły roli profesjonalnego pełnomocnika w świadomym kierowaniu spraw do mediacji i arbitrażu. W module „Od interesów do ugody – mediacja gospodarcza w praktyce” znalazły się warsztaty „Mediacja gospodarcza w ujęciu negocjacyjnym: praca na oczekiwaniach i interesach stron”, prowadzone przez r. pr. Monikę Biernot, oraz „Ugoda mediacyjna – rola mediatora we wspieraniu stron w zakończeniu sporu”, prowadzone przez prof. UŚ dr. hab. Andrzeja Torbusa oraz r. pr. Piotra Zarzeckiego. Moduł pokazywał mediację gospodarczą jako proces pracy z interesami stron i prowadzenia ich do możliwego porozumienia. Moduł „Uważność w komunikacji” obejmował warsztaty „Sztuka słuchania”, prowadzone przez prof. UAM dr. hab. Joannę Muchę oraz „Komunikacja niewerbalna w mediacji”, prowadzone przez Agnieszkę Kisielewską. Zajęcia zwracały uwagę na znaczenie komunikacji, słuchania i sygnałów niewerbalnych w pracy mediatora. Ostatni z modułów, „Od konfliktu do ugody”, obejmował warsztaty „Konflikt pracowniczy w praktyce mediatora”, prowadzone przez dr Urszulę Torbus, oraz „Ugoda mediacyjna w sporach gospodarczych – warsztat praktyczny z sędzią”, moderowane przez dr Patrycję Dolniak. Moduł łączył perspektywę mediacji pracowniczej z praktycznym spojrzeniem na konstruowanie ugód w sprawach gospodarczych.

Pierwsza edycja Festiwalu ADR pokazała, że mediacja, negocjacje i arbitraż mogą być przedmiotem żywego zainteresowania nie tylko praktyków, ale także środowiska akademickiego. Wydarzenie stworzyło przestrzeń do rozmowy o konflikcie, odpowiedzialnej komunikacji i różnych sposobach dochodzenia do porozumienia, a jednocześnie stało się punktem wyjścia do dalszej współpracy przy rozwijaniu edukacji ADR.

Informacje na temat wydarzenia dostępne są na stronie: <https://festiwaladr.pl/>